

D 14

1 Inledning

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en underrättelse från Skatteverket beträffande auktoriserade revisorn A-son och har därför öppnat detta disciplinärende. Av underrättelsen framgår att Skatteverket i samband med skatterevision av ett aktiebolag (L-bolaget), i vilket A-son var vald revisor, har gjort vissa iakttagelser beträffande uttag av bolagets ägare, tillika verkställande direktör och styrelseledamot (PE), under räkenskapsåret den 3 november 2009–30 april 2011. Bolagets verksamhet bestod i att bedriva skönhetsbehandlingar. RN har tagit del av A-son revisionsdokumentation för räkenskapsåret i fråga. Hans revisionsberättelse avvek inte från standardutformningen.

2 Skatteverkets underrättelse

Skatteverket har bl.a. anfört följande. Under räkenskapsåret bokförde bolaget löpande uttag av PE på hennes avräkningskonto. Den 30 april 2011 visade bokföringen att bolaget hade en fordran på PE som uppgick till 307 tkr. I samband med bokslutet gjordes en nollställning av avräkningskontot och som motkonto användes ett avräkningskonto med ett annat aktiebolag, A-bolaget, vilket också var helägt av PE. Detta innebar att bolagets fordran på PE bokades bort samtidigt som bolagets skuld till A-bolaget minskades i motsvarande mån. Något underlag för denna transaktion finns inte i räkenskaperna. Det finns inte heller någonting som visar på att PE skulle ha satt in några pengar i A-bolaget motsvarande L-bolagets fordran på PE.

3 A-son dokumentation

Av A-son anteckningar i revisionsdokumentationen framgår bl.a. annat följande. I samband med bokslutsarbetet uppmärksammades att saldot på PE:s avräkningskonto var positivt, vilket skulle kunna indikera att ett förbjudet lån förelåg. Han informerade PE om vikten av att utlägg och uttag skedde i rätt bolag. PE uppgav att hon hade meddelat den redovisningsansvarige att den skuld som A-bolaget hade till PE hade överlåtits till bolaget genom kvittning av de mellanhavanden som fanns mellan bolagen i den mån det behövdes för att täcka PE:s uttag. Bokslutet korrigerades därefter enligt PE:s instruktioner. Av anteckningar från ett slutrevisionsmöte framgår att A-son påtalade att PE måste göra uttag från det bolag hon har fordran på, alternativt dokumentera hur överlåtelser av skulder och fordringar sker mellan bolagen. Av anteckningarna framgår vidare att A-son påtalade att bokföring av skuldöverlåtelse ska ske i anslutning till varje uttag och verifikation upprättas, men att han bedömde att det inte hade förelegat något förbjudet lån, eftersom PE ”muntligt sagt till” om korrigering, vilken också hade utförts.

4 A-son yttranden

I samband med planeringen av revisionsarbetet inför bokslutet noterade han att avräkningskontot med L-bolagets ägare PE hade ett positivt saldo om 307 tkr och att detta

skulle kunna indikera att ett förbjudet lån förelåg. I bokslutet fanns även en skuld till A-bolaget som hade uppstått i samband med en inkråmsöverlåtelse. Denna skuld överskred den skuld PE hade till L-bolaget. I A-bolaget fanns vidare en skuld till PE som uppgick till 418 tkr. Vid sin revision uppmärksammade han PE på dessa förhållanden. PE uppgav att det hade blivit ett missförstånd mellan henne och den redovisningsansvarige, eftersom PE hade meddelat att hon velat reglera sin skuld om 307 tkr till L-bolaget mot den fordran om 418 tkr som hon hade på A-bolaget. Detta gjordes via avräkningskonton mellan bolagen vilket innebar en amortering av skulden från inkråmsaffären. Han uppmanade PE att upprätta handlingar utvisande dessa transaktioner, men PE ansåg att någon formalia kring transaktionerna inte var nödvändig, eftersom hon var ägare till båda bolagen och skulden mellan bolagen skulle regleras. PE hade ingen avsikt att låna pengar av L-bolaget utan transaktionerna innebar amortering av A-bolagets skuld till PE samt en reglering av mellanhavandena mellan bolagen. Även om bolagen inte kan ses som en enhet hade de sammantaget en "nettoskuld" till ägaren. Bristen bestod i avsaknad av skriftlig dokumentation samt det faktum att bokföring av "skuldens överlåtelse" inte hade skett i direkt anslutning till respektive uttag. Genom att transaktionen bokfördes i båda bolagen ansåg han PE:s uppgifter om avsikten med transaktionerna bekräftad. Detta styrktes genom att PE som styrelseledamot i båda bolagen undertecknade årsredovisningarna.

Vid revisionen samt vid slutrevisionsmötet med PE uppmanade han PE att upprätta erforderlig formalia och nödvändiga underlag. Han bedömde att ett s.k. förbjudet lån inte förelåg och att bristerna i bokföringen inte var så allvarliga att de skulle föranleda anmärkning i revisionsberättelsen.

5 RN gör följande bedömning

Av 21 kap. 1 § 2 aktiebolagslagen (2005:551) följer som huvudregel att ett aktiebolag inte får lämna penninglån till den som äger aktier i eller är styrelseledamot eller verkställande direktör i bolaget. Av 9 kap. 33 § andra stycket samma lag följer bland annat att bolagets revisor ska anmärka i revisionsberättelsen om han eller hon vid sin granskning har funnit att en styrelseledamot eller den verkställande direktören har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen.

Bolaget redovisade under räkenskapsåret den 3 november 2009–30 april 2011 en fordran på ägaren, som även var styrelseledamot och verkställande direktör i bolaget. Fordran reglerades i samband med bokslutet genom att avräkningskontot i förhållande till ägaren nollställdes varvid bolagets skuld till ett annat bolag, även det ägt av samma person, minskades i motsvarande mån. Det är utrett att det i L-bolaget inte hade upprättats några handlingar som dokumenterade de transaktioner genom vilka fordrings- respektive skuldförhållandena skulle ha reglerats. Förhållandena kan därför inte uppfattas på annat sätt än att utlåning i strid med 21 kap. 1 § 2 aktiebolagslagen har förekommit. Det har ankommit på A-son att anmärka på detta förhållande i sin revisionsberättelse. Genom att inte göra detta har han åsidosatt god revisionssed.

A-son har i nu nämnt avseende åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Med hänsyn till att det som läggs honom till last är allvarligt finner RN att han ska meddelas varning.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Bodil Björk, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Erik Swartling som har föredragit ärendet.